

PROTOCOL DE PREVENCIÓ DE LA *XYLELLA FASTIDIOSA* A CATALUNYA

Ha estat elaborat pel Grup de treball creat en el si del Comitè de Seguiment de la *Xylella fastidiosa* a Catalunya

- Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARP)
- Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària (IRTA)
- Unió de Pagesos (UP)
- Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC)
- Federació de Viveristes de Catalunya (FVC)
- Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC)

INDEX

1. Objectiu
2. Pla de Comunicació
 - a. Grups d'interès
 - b. Catalogació dels diferents grups d'interès respecte al risc
 - c. Informació a comunicar als diferents grups d'interès
 - d. Com efectuar la comunicació a cada grup d'interès
3. Vigilància / control
 - a. Plantes prioritàries a controlar
 - b. Pla de vigilància
 - c. Seguiment dels avisos als particulars
 - d. Mètode de presa de mostres i enviament a laboratori
 - e. Importacions
4. Recerca i experimentació
5. Mesures en cas de detecció de *Xylella fastidiosa*
 - a. Comunicació i mesures cautelars
 - b. Mesures d'eradicació
 - c. Comunicació
6. Marc legal
 - a. Generalitat de Catalunya
 - b. Estat
 - c. Unió Europea
7. Referències
8. Pressupost
9. Actualització

Annex 1: Condicions que han de complir els vegetals especificats per circular per una àrea demarcada (article 9 de la decisió 2015/789/UE)

1. OBJECTIU

Aquest protocol té l'objectiu de resumir en un document, els procediments d'actuació per a la prevenció de l'entrada a Catalunya de la plaga de la *Xylella fastidiosa* i, si s'escaigués, evitar-ne la seva difusió, d'acord amb el marc general de prevenció i lluita contra organismes nocius de quarantena.

2. PLA DE COMUNICACIÓ

El pla de comunicació té com a finalitat inicial la informació a tots els agents rellevants de la *Xylella fastidiosa*, els riscos, les mesures preventives i les mesures que s'habilitarien en cas de detecció a Catalunya.

El pla de comunicació ha de contemplar també la informació que es publica a nivell internacional, per la influència directa que té sobre les vendes de plantes, principalment les exportacions.

a) Grups d'interès

La comunicació s'adaptarà a cada un dels grups d'interès detectats:

1. Sector productor de plantes vives
2. Sector distribució i comercialització de plantes ornamentals
 - a. Majoristes
 - Mercat de la Flor i Planta Ornamental de Catalunya,
 - Mercabarna-flor
 - Majoristes independents
 - b. Minoristes
 - Centres de jardineria
 - Empreses de jardineria
 - Venda al detall
 - Mercats locals
 - c. Plataformes de distribució (grans superfícies i centres comercials: Ikea, Lidl, Aldi, Carrefour, Leroy Merlin...), tant amb seu social a Catalunya com de la resta de l'Estat
 - d. Vendes a distància: Internet (proveïdors de dins i fora de Catalunya).

3. Sector agrari

- a. Fruïters (*Prunus sp*: ametller, presseguer, pruner, cirerer...)
- b. Cítrics
- c. Olivera
- d. Vinya
- e. Plantes aromàtiques i medicinals

4. Administracions públiques

- a. Municipals (tècnics dels municipis)
- b. Supramunicipals: Federació de Municipis de Catalunya, Associació Catalana de Municipis, Diputacions, Consells Comarcals, ...
- c. Responsables de vies de comunicació (Generalitat, Ministeris, Diputacions, concessionàries d'autopistes,...)
- d. Col·legis professionals: Enginyers de Camins, Enginyers Agrònoms, Enginyers Tècnics Agrícoles, Enginyers Tècnics Forestals, Enginyers Obres Públiques, Arquitectes, Paisatgistes...

5. Sector forestal

- a. Centre de la Propietat Forestal
- b. Propietaris de boscos
- c. Gestors forestals

6. Particulars

indirectament per part de la distribució)

b) Catalogació dels diferents grups d'interès respecte al risc

- 1. Alt:
 - a. Sectors de producció i distribució de planta
 - b. Turistes procedents de zones afectades
- 2. Mitjà:
 - a. Titulars de noves plantacions agrícoles
 - b. Administracions públiques responsables de zones verdes
- 3. Baix:
 - a. Titulars de plantacions agrícoles existents
 - b. Titulars de la resta de sectors agrícoles
 - c. Consumidors particulars

c) Informació a comunicar als diferents grups d'interès:

- Biologia de la *Xylella fastidiosa* i dels insectes vectors
- Epidemiologia
- Situació de la plaga a Europa
- Mesures preventives
- Plantes de major risc (especificar les 5 plantes de més risc), incidint especialment en els riscos de les plantes de cafè i *Polygala myrtifolia*, desaconsellant-ne la seva comercialització.
- Actuacions que s'estan duent a terme amb els indicadors següents:
 - o Núm. d'inspeccions a vivers
 - o Núm. de prospeccions
 - o Núm. d'anàlisis de laboratori realitzats
- Recordar l'obligació d'efectuar únicament les compres de plantes hostes, excepte les llavors, que figuren a la web oficial de la Direcció General SANTE: http://ec.europa.eu/food/plant/plant_health_biosecurity/legislation/emergency_measures/xylella-fastidiosa/susceptible_en.htm, amb passaport fitosanitari.

En el cas de les comunicacions als grups d'interès Alt i Mitjà, excepte turistes, la informació contindrà, a més, els següents aspectes:

- Normativa reguladora
- Obligacions per als titulars
- Mesures previstes en cas d'aparició d'un focus
- Estadístiques de plantes afectades

d) Com efectuar la comunicació a cada grup d'interès

- Jornades tècniques relacionades amb la sanitat vegetal:
 - o Pla Anual de Transferència Tecnològica – PATT i
 - o Jornades dels sectors implicats.
- Fulls informatius adaptats per als diferents col·lectius amb la informació rellevant i els vincles on consultar la informació de detall.
- Es faran notes informatives sempre que hi hagi novetats rellevants i, en tot cas, al final de cada campanya amb la informació sobre avisos, prospeccions i resultats analítics a Catalunya, així com les principals dades a nivell internacional.
- Notes de premsa emeses a través de l'Oficina de premsa del DARP.
- Enviament directe d'informacions actualitzades des del DARP als productors, distribuïdors i comercialitzadors de plantes vives.
- Pàgina [web oficial del DARP](#)
- Avisos fitosanitaris del Servei de Sanitat Vegetal (SSV) i de les ADVs
- Pòsters informatius i tríptics a ports i aeroports.

3. VIGILÀNCIA / CONTROL

a) Plantes prioritàries a controlar d'acord amb la Guia per a la vigilància de *Xylella fastidiosa* en el territori de la Unió Europea:

- *Coffea sp.*
- *Polygala myrtifolia*
- *Olea europea*
- *Nerium oleander*
- *Prunus dulcis*, *P. avium*, *P. cerasifera*

b) Pla de vigilància

- Productors/comerciants de plantes hoste

- Vigilància i control oficial del Servei de Sanitat Vegetal amb presa de mostres.
- Verificació si s'han importat plantes hoste de països amb presència de la plaga; en cas positiu, fer-ho constar a l'acta i comprovar el següent:
 - Documents d'entrada (Passaport fitosanitari CE)
 - Inspecció visual de les partides importades
 - Presa d'un mínim de 3 mostres per viver. En cas que el viver tingui *Polygala myrtifolia* o baladres, una de les mostres serà d'aquestes plantes.

- Grans superfícies i distribuïdors de planta:

- Demanar al Ministeri d'Agricultura y Pesca, Alimentació i Medi Ambient (MAPAMA), l'inventari dels importadors de plantes vives radicats a Catalunya, inscrits en el seu Registre d'Importadors i contrastar la informació amb els inscrits en el Registre Oficial d'Empreses Proveïdores de Material Vegetal (ROPMV).
- Comprovar quins són importadors de plantes hoste i identificar les plataformes logístiques de planta de la gran distribució a Catalunya.
- Identificar les empreses que fan venda a distància radicades a Catalunya i comprovar que estan inscrites en el ROPMV. Col·laboració amb el sector per identificar-ne i comunicar-les al DARP. Si l'empresa no té oficina a Catalunya es comunicarà al MAPAMA perquè en comprovi la seva inscripció al registre en una altra Comunitat autònoma o Estat membre.
- Localitzar punts de gran distribució:
 - Mercat de la Flor i Planta Ornamental de Catalunya
 - Mercabarna-flor
 - Majoristes independents importants
- Localitzar detallistes; sol·licitud de col·laboració dels Ens locals.
- Comprovar inscripció en el ROPMV

- En cas contrari, inscripció d'ofici en el ROPMV.
- No cal inscriure els punts de venda al detall que pertanyin al mateix distribuïdor/gran superfície, però sí informar de l'adreça de l'establiment
- o Inspeccionar les plataformes de distribució físicament per:
 - Comprovació documental. En cas de mancances que puguin suposar un risc, traçabilitat de la planta susceptible fins a destinació.
 - Presa de mostres de plantes hoste
- **Camps de conreu** (fruiters de pinyol, cítrics, olivera, vinya, plantes aromàtiques i medicinals):
 - o Fer estadística prèvia de plantacions de cada espècie vegetal per comarca
 - o Comunicar/col·laborar amb les ADVs
 - o Realitzar inspecció i presa de mostres
 - o Prioritzar les inspeccions a plantacions de menys de 4 anys i amb planta procedent de països o zones on hi ha presència de *Xylella fastidiosa*
 - o Inspeccionar visualment un 1% de la superfície a cada comarca i el 0,1% de *Quercus sp.*, entre els mesos de juny i setembre. Es comptabilitza dins aquest percentatge la superfície inspeccionada fruit d'avisos, i es tindrà en compte el mínim que marca la normativa:
 - Olivera: 1 prospecció per demarcació i per cada 20.000 ha
 - Cítrics: 1 prospecció per demarcació i per cada 10.000 ha
 - Vinya: 1 prospecció per demarcació i per cada 15.000 ha
 - *Prunus sp.*: 1 prospecció per demarcació i per cada 15.000 ha
- **Bosc**
 - *Quercus sp.*: 1 prospecció per demarcació i per cada 100.000 ha (Xarxa de seguiment forestal 8 km x 8 km: Direcció general de Forests)

S'aprofitaran també els seguiments que actualment es fan en espècies forestals per a altres plagues, per realitzar la prospecció de *Xylella fastidiosa*

- **Prospeccions d'altres llocs**

Es realitzaran també prospeccions en altres zones de risc com:

- Àrees de descans de carreteres i autopistes properes a la frontera francesa
- Zones enjardinades de xarxes de serveis i carreteres
- Proximitats de ports i aeroports
- Jardins urbans i càmpings
- Plantes i arbres aïllats
- Zones silvestres

c) Seguiment del avisos de particulars

- Les Seccions Territorials d'Agricultura i Sanitat Vegetal del DARP registraran tots els avisos de particulars mitjançant una base de dades, inclòs un mapa senyalant els avisos rebuts, incloent data de control i el resultat de la inspecció visual i de l'anàlisi laboratorial, si s'escau.
- Desenvolupament, de cara als propers anys, d'una aplicació per a mòbils per a facilitar la geolocalització i l'enviament de dades, inclosa una fotografia.
- Compartir periòdicament la informació resumida i el mapa amb el Comitè de Seguiment

d) Mètode de presa de mostres i enviament al laboratori

- Les mostres consistiran en:
 - o teixits adults (branques i fulles). S'evitarà agafar brots en creixement actiu.
 - o fulles adultes amb pecíols i branques d'espècies de plantes perennes.
 - o tija i les fulles adultes en el cas d'espècies herbàcies, on sigui possible.
- Es sacsejarà la mostra per assegurar que no es portaran insectes vectors; els adults volaran quan es sacsegin les fulles i branques. És important comprovar que la mostra no conté cap insecte vector (ni adults ni juvenils).
- Mostra a recollir:
 - o Per a les plantes simptomàtiques com a mínim 4 submostres de branques repartides en diferents punts de la capçada. L'ideal és recollir tant branques amb fulles sanes com amb fulles que s'estan assecant.
 - o Per a les plantes asimptomàtiques un mínim de 4 submostres de plantes diferents.
- Conservació de la mostra:

Les fulles i els brots que componen la mostra s'han d'embolicar en paper d'alumini, conservar en fred (4° - 8^oC) a la nevera, i transportar en una bossa de plàstic tancada, i sempre amb etiqueta identificativa.
- Etiquetatge de la mostra:
 - o Identificació del lloc o parcel·la on s'ha pres la mostra (SIGPAC)
 - o Municipi
 - o Espècie vegetal i la varietat si es pot determinar
 - o Data i hora de la recollida de la mostra
 - o Persona que la recull
- Enviament de la mostra:

Fer arribar immediatament la mostra, bé directament al Laboratori d'Agricultura i Sanitat Vegetal de Catalunya, bé a través de la Secció Territorial d'Agricultura i Sanitat Vegetal del DARP corresponent.

- Mesures de profilaxi i prevenció per a la recollida de mostres:
 - o Posar-se els guants.
 - o Extreure la mostra, tallant la part en qüestió amb les tisores.
 - o Introduir la mostra a la bossa de plàstic.
 - o Lligar la bossa i identificar la mostra mitjançant una etiqueta adhesiva amb les dades indicades anteriorment.
 - o Desinfectar el punt de l'arbre on s'ha tallat, utilitzant alcohol 70°.
 - o Desinfectar les tisores amb alcohol de 70° i assecar amb paper higiènic, i posar-lo dins la bossa juntament amb els guants, lligar la bossa, sense anotar-hi cap identificació.
 - o Col·locar una cinta amb el núm. de mostra en el punt d'extracció, aproximadament d'1 m de llargada.

e) Importacions

El DARP mantindrà actualitzada la informació sobre les dades de plantes hostes importades de tercers països que hagin entrat via Punts d'Inspecció en Frontera (PIF) catalans o importades per empreses catalanes que hagin entrat via PIFs espanyols, fent esment a les espècies vegetals, país d'origen i empresa importadora. Aquesta informació s'obté a través del Ministeri.

Comunicació a les Seccions Territorials d'Agricultura i Sanitat Vegetal del DARP que correspongui, de l'entrada d'aquesta planta.

Actuacions posteriors:

- Si el destinatari està inscrit en el ROPMV: en la inspecció oficial rutinària del SSV es realitzarà l'actuació següent:
 - o Inspecció visual de totes les partides
 - o Presa de mostra de les plantes (mínim 1 mostra per varietat)
- Si el destinatari és fructicultor, viticultor, citricultor, oleicultor o altre productor agrari: es visitarà la parcel·la i es farà un seguiment
- En altre cas: es provarà de localitzar al titular per tal de realitzar una visita o, en el seu cas i si es considera que el risc és baix, enviar-li una carta i material informatiu sobre la plaga.

4. RECERCA I EXPERIMENTACIÓ

L'IRTA, en base als seus resultats previs, estudiarà els aspectes següents sobre els mecanismes de transmissió del bacteri, els insectes vectors i el cicle patològic de *X. fastidiosa*. Amb això, es podran establir estratègies de control integrat, que permetin optimitzar l'eradicació i contenció dels possibles brots de la malaltia, i que, en cas d'implantació, puguin minimitzar la dispersió i els danys de l'epidèmia.

A causa de la manca de tractaments directes contra la *Xylella fastidiosa*, aquestes estratègies es basaran en evitar la infecció de les plantacions, integrant el control directe dels vectors, la intervenció sobre el seu cicle vital, la detecció i control d'hostes vegetals alternatius del vector i el bacteri, i l'allunyament dels vectors de les plantacions mitjançant estratègies conjuntes de "push & pull". En funció de l'aparició de la *Xylella fastidiosa* també es plantejarien assaigs directament amb el bacteri i conreus afectats.

- Estudi del principal vector *Philaenus spumarius*
 - o Distribució geogràfica i de riscs
 - Establiment d'un protocol de mostreig i identificació per *P. spumarius*
 - Elaboració d'una base de dades i mapa de distribució amb la informació recollida per l'IRTA, DARP i col·lectius del sector implicats.
 - Elaboració d'un mapa de riscs en funció dels resultats obtinguts
 - o Biologia, cicle i dinàmica poblacional
 - Estudi d'hostes alternatius de nimfes i adults de *P. spumarius*
 - Estudi de la dinàmica poblacional del *P. spumarius*
 - Assaigs en camp dels moviments i preferències d'hostes dels adults (captures i continguts estomacals)
 - Assaigs en laboratori de preferències d'hostes dels adults (olfactòmetre)
 - Posta a punt del model predictiu d'emergència d'adults creuant les dades de dinàmica poblacional i temperatures i implementació d'emissió d'avisos
 - o Control de *P. spumarius* i de la transmissió del bacteri
 - Assaigs a camp i laboratori d'efectivitat d'insecticides ja autoritzats
 - Assaigs en laboratori d'altres fitosanitaris
 - Assaigs a camp i laboratori de repel·lents (extractes vegetals, caolí...)
 - Avaluació d'espècies vegetals com a plantes trampa
 - Assaigs a camp de control de nimfes abans no tinguin mobilitat
 - Estudi d'opcions de control biològic del vector (depredadors, parasitoids i entomopatògens)
 - Avaluació de noves tecnologies per al control de cicadelles: disrupció de l'aparellament i allunyament dels conreus mitjançant sons.
 - Assaigs de maneig de les plantacions en relació a *P. spumarius* (adobat, manteniment del sol, reg)

- Estudi d'altres espècies d'insectes potencialment vectors de *X. fastidiosa* a Catalunya
 - o Distribució geogràfica, cicle vital i dinàmica poblacional d'altres espècies d'insectes que s'alimenten del xilema pertanyents a les famílies *Aphrophoridae*, *Cicadellidae*, *Cercopidae* i *Cicadidae*.
- Experimentació, adaptació i posta a punt de mètodes de detecció ràpida
 - o Mètode Lamp
 - o Kits de detecció ràpida en camp
 - o Ús de drons i càmeres infraroges per a detecció de plantes infectades amb o sense símptomes

5. MESURES EN CAS DE DETECCIÓ DE LA XYLELLA FASTIDIOSA

a) Comunicació i mesures cautelars

- En cas que es detecti una primera mostra positiva de *Xylella fastidiosa* per part del Laboratori d'Agricultura i Sanitat Vegetal de Catalunya, aquesta s'enviarà al Laboratori Nacional de Referència (LNR) per a la seva confirmació i es comunicarà al MAPAMA.
- Es convocarà d'urgència el Comitè de Seguiment de *Xylella fastidiosa*, on s'ultimarà la proposta d'Ordre del DARP de declaració d'utilitat pública la prevenció i lluita contra la *Xylella fastidiosa* a Catalunya, i la proposta de Resolució que fixarà els barems d'indemnització.
- Mentre la mostra s'analitza en el LNR, es prepararà el material informatiu i de difusió i les mesures d'eradicació a prendre, per tal es pugui difondre ràpidament en cas de confirmació.
- Tècnics del DARP es presentaran en les instal·lacions i comunicarà al responsable de la planta positiva i, si s'escau, a la seva ADV, el resultat de les anàlisis, a la vegada que es prendran les mesures cautelars següents:
 - o Plantacions comercials (fruiters de pinyol, olivera, vinya, cítrics, ...)
 - Realització d'un tractament insecticida contra els insectes vectors en la plantació i a les herbes.
 - Col·locació de trampes cromàtiques per a fer el seguiment d'insecte vectors (presència i anàlisis si són portadors).
 - Prohibició de treure qualsevol tipus de material vegetal de la plantació, excepte fruits i llavors.

- Parcs i jardins:
 - Realització d'un tractament insecticida contra els possibles insectes vectors en les plantes i a les herbes
- Grans superfícies/ centres de distribució, majorista o minorista:
 - Immobilització immediata i aturada cautelar de tot moviment de plantes especificades (Plantes hostes i tots els vegetals per a la plantació, excepte llavors dels gèneres o espècies enumerats a l'annex 1 de la Decisió 789/2015), en espera de la confirmació del positiu per part del LNR.
 - Les plantes sospitoses s'hauran de separar físicament de les altres i cobrir amb una malla per evitar una possible contaminació a través dels insectes vectors.
 - Tractament insecticida contra els possibles insectes vectors.
 - Inventari de les plantes presents
 - Es permetrà el moviment dels vegetals no especificats.
- Productors, comerciants, centres de jardineria inscrits en el ROPMV:
 - Immobilització immediata i aturada cautelar de tot moviment dels vegetals especificats, en espera de la confirmació del positiu per part del LNR.
 - Les plantes sospitoses s'hauran de separar físicament de les altres i cobrir amb una malla per evitar una possible contaminació a través dels insectes vectors.
 - Tractament insecticida contra els possibles insectes vectors.
 - Inventari de les plantes presents.
 - Es permetrà el moviment dels vegetals no especificats.
- Productor/comerciant que no està inscrit en el ROPMV:
 - Immobilització cautelar de tota la planta per part del DARP
 - Tractament insecticida immediat contra els insectes vectors
 - Incoació del corresponent expedient d'acord amb la normativa corresponent

Paral·lelament, en tots els casos, es començaran a preparar les actuacions següents:

- Estudi epidemiològic i documental de l'origen del brot (Traçabilitat)
- Localització de totes les parcel·les de producció d'espècies hostes o vivers, parcs, jardins, distribuïdors, ..., en un radi de 10 km
- En els 100 m de radi es procedirà a realitzar un mostreig intensiu
 - S'identificaran i inventariaran els vegetals hostes, concretant tipus de planta (viver, plantació, jardí privat, etc.)
 - S'immobilitzaran els vegetals especificats
 - S'ordenaran tractaments insecticides

Cas que el LNR no confirmi el positiu, s'aixecaran totes les mesures cautelars, excepte les contemplades en l'apartat referent als productors/comerciants no inscrits en el ROPMV.

b) Mesures d'eradicació

En cas de confirmació del positiu per part del Laboratori Nacional de Referència (LNR), es duran a terme les actuacions següents:

- S'activaran immediatament les actuacions contemplades en el [Pla estatal de contingència](#) i en aquest protocol, i es convocarà d'urgència el Comitè de Seguiment, per constituir l'Equip de Direcció d'Emergència, que estarà format per:
 - Director/a general d'Agricultura i Ramaderia del DARP
 - Director/a Territorial del DARP de la demarcació afectada
 - Subdirector/a general d'Agricultura
 - Cap del Servei de Sanitat Vegetal
 - Cap de Secció de Prevenció i Lluita Fitopatològica
 - Cap de Secció d'Agricultura i Sanitat Vegetal de la demarcació afectada
 - Cos Agents Rurals
 - 3 representants del Comitè de Seguiment (sectors ornamental, olivera i viverista)
 - Experts científics
- Comunicació preceptiva del DARP al MAPAMA, especificant la ubicació del brot, espècies vegetals afectades, subespècie de *Xylella* detectada, així com la seva extensió.

Mesures en la zona infestada

- Delimitació de la zona demarcada on s'han d'aplicar les mesures d'eradicació previstes en l'article 6 de la decisió 2015/789/UE (o decisió que la substitueixi), la qual constarà, d'acord amb la normativa actual, d'una zona infestada de 100 m i una zona tampó d'una amplada mínima de 10 km al voltant de la zona infestada, i es comunicarà oficialment al MAPAMA

D'acord amb el que estableixen l'article 4.6 de la Decisió 2015/798/UE, en el cas que existeixen proves que la *Xylella fastidiosa* hagi estat introduïda recentment en els vegetals en els quals ha estat detectat, i que hi hagi indicis que els vegetals estaven infestats abans de la seva introducció a la zona, i que no s'ha detectat en les proximitats cap insecte vector de *Xylella fastidiosa* es podrà no establir una zona demarcada. Ara bé caldrà portar a terme una inspecció anual durant almenys dos anys per determinar que no s'han infestat altres vegetals diferents d'aquells infestats inicialment per *Xylella fastidiosa*, en base a la qual cosa serà necessari establir, o no, una zona demarcada.

- En un radi de 100 m al voltant dels vegetals que hagin sigut inspeccionats i que la seva infecció per *Xylella fastidiosa* s'hagi establert mitjançant la realització de proves, previ tractament fitosanitari per a l'eliminació de vectors, s'hi eliminaran immediatament:
 - Els vegetals hostes, independentment del seu estat fitosanitari
 - Els vegetals que s'hagin detectat infectats

- Els vegetals hostes i no hostes amb signes indicatius d'una possible infecció o sospitosos d'estar-lo.
 - Les males herbes hostes de *Xylella fastidiosa*.
- L'arrencada i destrucció es realitzarà per part del titular de les plantes prèvia resolució del Director/a general d'agricultura i ramaderia, o en el seu cas, l'administració ho realitzarà subsidiàriament.
 - S'eliminaran els restes de poda o restes de material vegetal malalt que procedeixin de plantes sospitoses, mitjançant crema o trituració a la pròpia parcel·la. Per part dels corresponents Serveis Territorials del DARP es demanaran els permisos al Cos d'Agents Rurals i ajuntaments per tal de poder realitzar la destrucció per incineració. Davant la impossibilitat de la crema in situ, es realitzarà el transport sota control oficial a una incineradora propera al lloc afectat.
 - Es procedirà a realitzar un mostreig i proves als vegetals especificats asimptomàtics, en un radi de 100 m al voltant de cada un dels vegetals infectats, conforme amb la Norma internacional per mesures fitosanitàries (NIMF) núm. 31.

Mesures en la zona tampó

- En la zona tampó de 10 km de radi es durà a terme la vigilància següent:
 - Les inspeccions es basaran en quadricules 100 m x 100 m, on es realitzarà inspecció i presa d'un mínim de 2 mostres asimptomàtiques, i es donarà prioritat a la zona dels 1.000 m de radi.
 - Inventari de plantes hostes: localització, espècie, tipus de planta, propietat
 - Inventari dels proveïdors de material vegetal inclosos

Mesures respecte a la comercialització dels vegetals especificats

Estarà prohibit traslladar fora de les zones demarcades, i des de les zones infectades a les respectives zones tampó, els vegetals especificats que figuren en l'annex de la Decisió comunitària, que s'hagin conreat durant almenys part de la seva vida en una zona demarcada.

No obstant aquesta circulació, es podrà permetre si els vegetals especificats compleixen els requisits que s'especifiquen a l'annex 1 d'aquest Protocol.

c) Comunicació i informació

- Es comunicarà als ajuntaments afectats que el seu terme municipal es troba en zona demarcada i les mesures que cal prendre per evitar la dispersió de la *Xylella fastidiosa*; entre elles, es prohibirà la plantació de plantes hostes en la zona infestada, excepte en aquells llocs on hi hagi establert un sistema de protecció física que impedeixi el pas d'insectes vectors.

- Es comunicarà a les cooperatives agràries, empreses proveïdores registrades en el ROPMV i centres de jardineria, la prohibició de plantació de plantes hostes en la zona infestada, excepte en aquells llocs on hi hagi establert un sistema de protecció física que impedeixi el pas dels insectes vectors.
- Es realitzarà una campanya d'informació dirigida a l'opinió pública sobre l'amenaça que suposa la *Xylella fastidiosa* i sobre les mesures adoptades per evitar la seva introducció i propagació.
- Es posarà senyalització vial que indiqui la delimitació de la zona demarcada corresponent.
- Si existeix risc de contaminació de material vegetal que procedeixi o es dirigeixi a una altra Comunitat Autònoma o un altre Estat membre, s'informarà immediatament al MAPAMA, per tal que aquest, a la vegada, informi a les altres Comunitats Autònomes o Estats Membres afectats.

6. MARC LEGAL

Generalitat de Catalunya:

- [Decret 131/2012, de 23 d'octubre](#), pel qual es regula el Registre oficial d'empreses proveïdores de material vegetal i se n'estableixen les normes d'autorització, inscripció i funcionament, es regulen activitats de producció i comercialització de material vegetal i es crea el Catàleg de varietats locals d'interès agrari de Catalunya
- [Decret 137/2014, de 7 d'octubre](#), sobre les mesures per evitar la introducció i propagació d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetal i productes vegetals.

Estat:

- [Llei 43/2002, de 20 de novembre](#), de Sanitat Vegetal
- [Ordre APM/21/2017, de 20 de gener](#), per la que s'estableixen mesures específiques de prevenció en relació amb el bacteri *Xylella fastidiosa* (Wells et al.).

Unió Europea:

- [Decisió d'Execució \(UE\) 2015/789](#) de la Comissió, de 18 de maig de 2015, sobre mesures per evitar la introducció i propagació dins de la Unió de *Xylella fastidiosa* (Wells et al.)

- [Decisió d'Execució \(UE\) 2015/2417](#) de la Comissió, de 17 de desembre de 2015, per la que es modifica la Decisió d'Execució (UE) 2015/789 de la Comissió, de 18 de maig de 2015, sobre mesures per evitar la introducció i propagació dins de la Unió de *Xylella fastidiosa* (Wells et al.)
- [Decisió d'Execució \(UE\) 2016/764](#) de la Comissió, de 12 de maig de 2016, per la qual es modifica la Decisió d'Execució (UE) 2015/789 de la Comissió de 18 de maig de 2015 sobre mesures per evitar la introducció i propagació dins de la Unió de *Xylella fastidiosa* (Wells et al.)
- [Directiva 2000/29/CE](#), del Consell, de 8 de maig de 2000, relativa a les mesures de protecció contra la introducció en la Comunitat d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals i contra la seva propagació en l'interior de la Comunitat:

http://www.magrama.gob.es/es/agricultura/temas/sanidad-vegetal/directiva2000_consolidado_tcm7-386781.pdf

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/HTML/?uri=CELEX:02000L0029-20140630&from=EN>
- [Reglament \(UE\) 2016/2031](#), del Parlament Europeu i del Consell, de 26 d'octubre de 2016, relatiu a les mesures de protecció contra les plagues dels vegetals.

7. REFERÈNCIES

- **Fitxa de la plaga de la *Xylella fastidiosa*:**
 - http://agricultura.gencat.cat/web/.content/ag_agricultura/aq02_sanitat_vegetal/aq02_02_plagues/documents_plagues/fitxers_estatics/fitxa_73_xylella.pdf
- **Full informatiu: símptomes visuals:**
 - http://agricultura.gencat.cat/web/.content/ag_agricultura/aq02_sanitat_vegetal/aq02_02_plagues/documents_fulls_informatius/fitxers_estatics/FI_Xylella_simpltomes-visuals2_2015.pdf
- **Pàgina web del DARP:**
 - http://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/agricultura/dar_sanitat_vegetal_nou/dar_plagues_males_herbes/dar_plagues/bacteris/xylella-fastidiosa/
- **Pàgina web MAPAMA**
 - <http://www.magrama.gob.es/es/agricultura/temas/sanidad-vegetal/xylella-fastidiosa/>
- **Fotos símptomes:**
 - <https://gd.eppo.int/taxon/XYLEFA/photos>

- **Guia d'inspecció:**
 - http://ec.europa.eu/food/plant/docs/ph_biosec_legis_guidelines_xylella-survey.pdf
- **Llista actualitzada de plantes hoste:**
 - http://ec.europa.eu/food/plant/plant_health_biosecurity/legislation/emergency_measures/xylella-fastidiosa/susceptible_en.htm
- **Llista de Zones Demarcades**
 - http://ec.europa.eu/food/plant/docs/ph_biosec_legis_list-demarcated-union-territory_en.pdf

8. PRESSUPOST

El DARP avaluarà les necessitats de personal tècnic i financeres per aplicar de forma eficient aquest protocol. El DARP cercarà pressupost i formarà personal tècnic (propi del DARP, Cos d'Agents Rurals, tècnics municipals, ADVs) suficient per dur a terme les actuacions que estableix aquest protocol, especialment en cas que es detectés la *Xylella fastidiosa* a Catalunya,

El DARP informarà al Comitè de Seguiment de la *Xylella fastidiosa* de les disponibilitats de personal i financeres i, si calgués, es decidiran conjuntament les prioritats.

El DARP, amb el suport del sector, demanarà al MAPAMA i aquest a la UE, el cofinançament de les actuacions.

9. ACTUALITZACIÓ

Aquest protocol és dinàmic i s'actualitzarà quan calgui, per modificacions de la normativa europea, pel progrés o finalització de les activitats previstes a fer i pels nous coneixements i experiència que es vagin adquirint.

La seva validació la farà el Comitè de Seguiment de la *Xylella fastidiosa* de Catalunya.

Barcelona, 20 de març de 2017

ANNEX 1

Condicions que han de complir els vegetals especificats per circular per una àrea demarcada (article 9 de la decisió 2015/789/UE):

1. Està prohibit traslladar fora de les zones demarcades, i des de les zones infectades a les respectives zones també, els vegetals especificats que s'hagin conreat durant almenys part de la seva vida en una zona demarcada.
2. Malgrat el que estableix l'apartat anterior, aquesta circulació es podrà permetre si els vegetals especificats s'han conreat en un lloc que compleix totes les condicions següents:
 - a) està registrat de conformitat amb la Directiva 92/90/CEE de la Comissió.
 - b) està reconegut per l'organisme oficial competent com a lloc lliure (NIMF 5 i NIMF 10) de *Xylella fastidiosa* i dels seus insectes vectors, tenint en compte les pertinents Normes internacionals per a mesures fitosanitàries.
 - c) està protegit físicament contra la introducció dels insectes vectors.
 - d) està envoltat per una zona d'una amplada de 200 m de la qual s'ha comprovat, mitjançant examen visual oficial i, en cas de sospita de la presència de la *Xylella fastidiosa*, mitjançant la realització d'un mostreig i de proves, que és lliure de *Xylella fastidiosa*, i està sotmès als tractaments fitosanitaris adequats contra els vectors; entre aquests tractaments podrà figurar, segons sigui procedent, l'eliminació dels vegetals.
 - e) està sotmès als tractaments fitosanitaris adequats per mantenir l'absència de vectors de *Xylella fastidiosa*; entre aquests tractaments podrà figurar, segons sigui procedent, l'eliminació dels vegetals. ús propi.
 - f) se sotmet anualment, juntament amb la zona contemplada en la lletra d), a un mínim de dues inspeccions oficials realitzades en les èpoques adequades.
 - g) durant l'època de creixement dels vegetals especificats, no s'han detectat al lloc signes de l'organisme especificat ni els seus vectors o, si s'haguessin observat signes sospitosos, les proves realitzades han confirmat l'absència de *Xylella fastidiosa*.
 - h) durant l'època de creixement dels vegetals especificats, no s'han detectat a la zona contemplada en la lletra d) signes de *Xylella fastidiosa* o, si s'haguessin observat signes sospitosos, s'han realitzat proves i s'ha confirmat l'absència de *Xylella fastidiosa*.
3. S'hauran sotmès a proves anuals, en el moment més apropiat, mostres representatives de cada espècie de vegetals especificats procedents de cada un dels llocs, i s'haurà confirmat l'absència de *Xylella fastidiosa* sobre la base de proves realitzades d'acord amb mètodes d'assaig validats internacionalment.
4. El més a prop possible del moment en què vagin a circular, els lots dels vegetals especificats s'hauran sotmès a examen visual oficial, hauran estat objecte de mostreig i de proves moleculars de conformitat amb mètodes d'assaig validats internacionalment, utilitzant un sistema de mostreig que permeti identificar, amb una

fiabilitat del 99 %, un nivell de presència de vegetals infectats del 1 % o més, i que estigui orientat especialment als vegetals que presentin signes indicatius de la presència de *Xylella fastidiosa*, de conformitat amb la norma NIMF 31.

4 bis. Malgrat el disposat en els apartats 1 i 4, la circulació en la UE, dins o fora de les zones demarcades, de vegetals de *Vitis* en repòs destinats a la plantació, excepte les llavors, podrà efectuar-se si es compleixen les dues condicions següents:

- a) els vegetals han estat conreats en un lloc registrat de conformitat amb la Directiva 92/90/CEE;
- b) els vegetals han estat sotmesos, el més a prop possible del moment en què vagin a circular i en una instal·lació de tractament autoritzada i supervisada per l'organisme oficial responsable a tal efecte, a un tractament de termoteràpia adequat durant el qual els vegetals en repòs siguin submergits durant 45 minuts en aigua escalfada a 50°, d'acord amb la norma pertinent de l'OEPP.

5. Abans que circulin, els lots dels vegetals especificats s'hauran sotmès a tractaments fitosanitaris contra tots els vectors de *Xylella fastidiosa*.
6. Els vegetals especificats que circulin a través d'àrees demarcades o dins d'elles s'hauran de transportar en contenidors o envasos tancats, que garanteixin que no pugui produir-se cap infecció per *Xylella fastidiosa* o qualsevol dels seus vectors.
7. Tots els vegetals contemplats en l'apartat 1 podran desplaçar-se al territori de la UE, o dins d'aquest, només si van acompanyats d'un passaport fitosanitari.
8. Les plantes hostes que mai no hagin estat conreades a la zona demarcada, només podran circular dins de la UE si van acompanyades d'un passaport fitosanitari elaborat i expedit de conformitat amb la Directiva 92/105/CEE.

Sense perjudici del disposat en la part A de l'annex V de la Directiva 2000/29/CE, no s'exigirà passaport fitosanitari per a la circulació de plantes hostes a cap persona que, actuant amb finalitats alienes al seu comerç, negoci o professió, adquireixi tals vegetals per al seu ús propi.